

UZASADNIENIE

Powód (...) 1 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w W. złożył przeciwko M. Z. pozew o uznanie wobec niego za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika S. Z. w postaci umowy darowizny nieruchomości - działki gruntu o nr 753/6 i 753/2 położonej w miejscowości B., dla której Sąd Rejonowy w Łowiczu, V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) oraz umowy darowizny nieruchomości gruntowej zabudowanej położonej w S. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Skierniewicach, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...) - na rzecz M. Z.. Powód wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. (pozew –k.3-6, pismo prostujące pozew –k.54)

W odpowiedzi na pozew pozwany uznał powództwo w zakresie określonym w punkcie 1 pozwu, wniósł o zasądzenie na podstawie art. 101 KPC od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania – kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów, a z ostrożności procesowej – na wypadek nieuwzględnienia wniosku dotyczącego zastosowania art. 101 KPC, na podstawie art. 102 KPC nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania. Pozwany podniósł też zarzut niewłaściwego wskazania przez powoda wartości przedmiotu sporu, twierdząc że powinna ona wynosić 250.000 zł. (odpowiedź na pozew –k.61-62 odwrót)

Przed zamknięciem rozprawy strony podtrzymały swoje stanowiska. Powód wniósł o nie stosowanie art. 102 KPC. (protokół rozprawy –k.92, czas nagrania 00:28:13-00:28:40)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2261308/13 wydał nakaz zapłaty, w którym na rzecz powoda zasądzona została od S. Z. kwota 251 889,02 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Wyrokiem z 10 kwietnia 2015 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 1416/14 zasądzona została od S. Z. na rzecz powoda kwota 260 841,23 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu. Na podstawie powyższych orzeczeń wszczęto egzekucję przeciwko S. Z., która została następnie umorzona wobec jej bezskuteczności. (kopie tytułów wykonawczych k. 8-11, dokumenty egzekucyjne k. 12-15)

Na podstawie umów darowizny z dnia 28 października 2013 r. oraz z dnia 14 stycznia 2015 r. dłużnik S. Z. darował nieruchomości objęte niniejszym pozwem M. Z. (pozwanemu). (wydruki treści ksiąg wieczystych k. 16-42, odpisy aktów notarialnych –k.86)

Pismem z 14 września 2018 roku, wysłanym pod adres ul. (...) w S. powód wezwał pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności przysługujących powodowi względem S. Z., bądź do wskazania takiego składnika majątku należącego do dłużnika, który mógłby zaspokoić należność powoda. W zakreślonym terminie, który upłynął z dniem 4 października 2018 r. pozwany nie spełnił żądań powoda. (wezwanie do spełnienia świadczenia k. 43-47)

Działka przy ul. (...) w S. jest działką rolną z dostępem do drogi publicznej. Działka jest niezabudowana, nie posiada bramy, furtki ani skrzynki pocztowej. Działka ta znajduje się obok domu, w którym mieszka pozwany. Przedmiotowe umowy darowizny zostały już wcześniej uznane za bezskuteczne w stosunku do Urzędu Skarbowego w S.. Pozwany jest żonaty, ma dwoje dzieci w wieku 2 lata i 6 miesięcy. Pozwany pracuje jako informatyk w Towarzystwie (...), z wynagrodzeniem 16.500 zł brutto. Żona pozwanego jest zatrudniona w TU (...) jako analityk danych, obecnie przebywa na urlopie macierzyńskim, zarabia około 5.000 zł brutto. Pozwany jest właścicielem nieruchomości, których dotyczy sprawa, poza tym współwłaścicielem nieruchomości przy ul. (...) w S. w 1/2 części. Razem z żoną, we wspólności majątkowej, jest właścicielem działki w Ż. i samochodu M. (...), rok produkcji 2011. Pozwany spłaca kredyt zaciągnięty na zakup działki w Ż. w wysokości 160.000 zł, którego miesięczna rata wynosi 2.200 zł. Pozwany spłaca też kredyt na zakup domu w wysokości 350.000 zł, który zaciągnął razem ze swoją byłą konkubiną, którego miesięczna rata wynosi 1.850 zł. Dom został przyznany byłej konkubinie pozwanego w drodze zniesienia współwłasności, ale kiedy ona nie

splaca rat, raty płaci pozwany i dochodzi od niej zwrotu w ramach roszczenia regresowego. (zeznania pozwanego M. Z. –k.91-92, czas nagrania 00:08:00-00:28:13)

Sąd zważył co następuje:

Przesłanki zasadności roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie określają przepisy art. 527 i nast. k.c. Podstawową przesłanką jest, by w wyniku zaskarżonej czynności prawnej dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem zaskarżonej czynności.

Należy wskazać, że w odpowiedzi na pozew, pozwany uznał powództwo, nie zgłaszając żadnych zarzutów merytorycznych przeciwko roszczeniu pozwu.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 kpc Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba, że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Związanie sądu uznaniem powództwa oznacza, że sąd powinien uwzględnić wyrażoną w ten sposób wolę pozwanego i w zakresie w jakim powództwo zostało uznane, wydać wyrok zgodny z żądaniem powoda, o ile nie zachodzą okoliczności wskazane w art. 213 par. 2 kpc.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy uznać, że uznanie powództwa przez pozwanego nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia prawa.

Wobec powyższego należało orzec jak w pkt. 1 wyroku.

Na podstawie art. 333 par. 1 pkt. 2 k.p.c należało nadać wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c. Pozwany domagał się zastosowania art. 101 k.p.c., i na tej zasadzie wnosił o obciążenie kosztami procesu powoda i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego. Zdaniem pozwanego nie dał on powodu do wytoczenia powództwa, gdyż nie posiadał wiedzy o roszczeniu powoda, nie otrzymał wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia i uznał powództwo przy pierwszej czynności procesowej tj. w odpowiedzi na pozew.

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zastosowania art. 101 k.p.c. Stosownie do treści art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Jak wskazuje się w doktrynie, przepis ten jest wyjątkiem od zasady obciążania kosztami stosownie do odpowiedzialności za wynik sprawy; premiuje lojalne zachowanie się pozwanego (dłużnika) i chroni go przed szykanami wierzyciela, wytaczającego zbędne procesy. W niniejszej sprawie powoda nie można jednak uznać za wytaczającego proces zbędnie czy dla szykany. Zatem mimo uznania powództwa przez pozwanego przy pierwszej czynności (w odpowiedzi na pozew), nie można w niniejszej sprawie zastosować art. 101 k.p.c.

Art. 101 nie ma zastosowania w tych wypadkach, gdy osiągnięcie skutku prawnego nie może nastąpić w inny sposób, jak tylko przez wytoczenie powództwa, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne. (vide: Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Tom 1 pod red. Prof. Tadeusza Erecińskiego, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis” Warszawa 2004, str. 266-267). Zauważyć zatem należy, że wyrok uwzględniający powództwo oparte na skardze pauliańskiej ma charakter kształtujący (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 czerwca 1982 r. wydanym w sprawie III CRN 105/82), wobec czego powód nie może uzyskać ochrony w inny sposób niż tylko przez wniesienie pozwu. Powód nie miał żadnych pozaprocesowych środków prawnych, aby doprowadzić do możliwości zaspokojenia się z nieruchomości objętych pozwem. Istotą skargi pauliańskiej jest umożliwienie prowadzenia egzekucji z majątku osoby, która osiągnęła korzyść z czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela. Cel ten może zostać osiągnięty wyłącznie w drodze powództwa, zatem uprzednie wezwanie pozwanego do spełnienia żądania nie jest ani konieczne ani celowe. Powód chcąc prowadzić egzekucję z majątku pozwanego musi dysponować wyrokiem uznania czynności prawnej za bezskuteczną, który ma charakter konstytutywny. Egzekucja z majątku, który był przedmiotem zbycia przez dłużnika może się toczyć dopiero

na podstawie prawomocnego wyroku sądu. Wystąpienie z pozwem przeciwko pozwanemu było zatem konieczne, a samo uznanie przez niego roszczenia nie uzasadniało zastosowania art. 101 k.p.c. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 września 2018 r., sygn. akt I ACa 1072/18).

Postawa pozwanego, który nie przedłużał postępowania i nie zgłaszał absurdalnych i oczywiście niezasadnych zarzutów, co jest dość częstą praktyką pozwanych w sprawach ze skargi pauliańskiej, uzasadnia jednak ograniczenie obowiązku ponoszenia kosztów procesu przez pozwanego, w oparciu o art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem w przypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Niewątpliwie pozwany uznając pozew spowodował, że sprawa mogła zostać zakończona na pierwszym terminie rozprawy. Sąd miał także na uwadze sytuację osobistą i majątkową pozwanego, która wprawdzie jest stosunkowo dobra, jednak należy pamiętać, że pozwany ma dwoje małoletnich dzieci na utrzymaniu i jest obciążony różnymi zobowiązaniami, a koszty procesu w niniejszej sprawie są dość wysokie. W tej sytuacji Sąd uznał, że względy słuszności przemawiają za obciążeniem pozwanego w części kosztami procesu poniesionymi przez powoda. Sąd zatem, na podstawie art. 102 k.p.c., zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12.500 zł, tj. opłatę od pozwu i nie obciążył pozwanego kosztami zastępstwa procesowego strony powodowej. Sąd podejmując tą decyzję miał także na uwadze, że powód jest podmiotem zawodowo zajmującym się dochodzeniem i windykacją należności i powinien mieć wliczone w koszty swojej działalności wynagrodzenie pełnomocnika procesowego.

Na podstawie art. 80 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Łodzi na rzecz powoda kwotę 13.137 zł tytułem nadpłaconej opłaty od pozwu. Sąd podziela prezentowany w orzecznictwie pogląd, że sprawie o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, dla ustalenia wartości przedmiotu sporu, istotne są dwie wielkości: albo wartość tego, co na skutek zaskarżonej czynności z majątku dłużnika wyszło lub do niego nie weszło, albo wysokość wierzytelności, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa, ponieważ powód nie uzyska z egzekucji przeniesionych składników majątkowych kwoty większej niż ich rzeczywista wartość (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 maja 2008 r., sygn. akt II CZ 25/08).

W niniejszej sprawie powód określił wartość przedmiotu sporu na kwotę 512.731 zł tj. wartość wierzytelności, której ochrony się domagał i uiścił opłatę sądową od pozwu w kwocie 25.637 zł (5% w.p.s.). Zauważyć należy, że wartość zaskarżonych czynności – umów darowizn nieruchomości - zgodnie z załączonymi aktami notarialnymi wynosi 150.000 zł, ale pozwany wskazał, że wartość nieruchomości wynosi 250.000 zł i powód nie zakwestionował tego. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że wartością przedmiotu sporu powinna być kwota 250.000 zł jako wartość niższa i w związku z tym opłata od pozwu winna wynosić 12.500 zł (nadpłata wynosi 13.137 zł).